

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2021r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie VII Wydział Karny Odwoławczy, w składzie:

Przewodniczący: SSO Karol Radaszkiewicz

Protokolant: st. sekr. sąd. Elżbieta Łotowska

po rozpoznaniu w sprawie cudzoziemki *N. A.* oraz pozostającego pod jej opieką małoletniego dziecka *F. A.*,

zażalenia cudzoziemki na postanowienie Sądu Rejonowego w K. z dnia 15 października 2021r., sygn. akt(...)w przedmiocie przedłużenia okresu pobytu w Ośrodku Strzeżonym dla Cudzoziemców na okres 90 dni tj. od dnia 23 września 2021r. do 21 grudnia 2021r. do godz. 12.00

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że uchylić stosowany wobec cudzoziemki *N. A.* oraz pozostającego pod jej opieką małoletniego dziecka *F. A.* środek w postaci pobytu w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców, nie uwzględniając wniosku Komendanta (...) Oddziału Straży Granicznej o jego przedłużenie do dnia 21 grudnia 2021r. do godz. 12.00;

II. zobowiązać cudzoziemkę *N. A.* wraz z małoletnią pozostającą pod jej opieką *F. A.* do zamieszkania w Ośrodku (...) (...)-(...) O. oraz zgłaszania się 2 razy w tygodniu placówce Straży Granicznej właściwej dla miejsca pobytu.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w K. postanowieniem z dnia 15 października 2021r. wydanym w sprawie o sygn. (...), na podstawie art.89ust.2i3 ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedłużył pobyt cudzoziemki *N. A.* oraz pozostającego pod jej opieką małoletniego dziecka *F. A.* w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców na okres 90 od dnia 23 września 2021r. do 21 grudnia 2021r. do godz. 12.00 uzasadniając decyzję trwającymi administracyjnymi procedurami dotyczącymi udzielenia ochrony międzynarodowej.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyła cudzoziemka, która zaskarżając orzeczenie w całości, wniosła o:

I. zmianę zaskarżonego postanowienia w ten sposób, że uchylić stosowany wobec niej środek w postaci pobytu w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców, nie uwzględniając wniosku Komendanta (...) Oddziału Straży Granicznej o jego przedłużenie do dnia 21 grudnia 2021r.;

II. doręczenie jej wniosku Komendanta (...) Oddziału Straży Granicznej o przedłużenie okresu jej pobytu w ośrodku strzeżonym w celu umożliwienia jej rzetelnej obrony jej praw;

III. na mocy art.78§1 kpk. w zw. z art. 404 ustawy o cudzoziemcach wyznaczenie jej obrońcy z urzędu, bowiem nie jest w stanie pokryć kosztów obrony bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny;

IV. zarządzenie doprowadzenia jej na posiedzenie w przedmiocie niniejszego zażalenia celem umożliwienia jej bezpośredniego uczestnictwa w postępowaniu dotyczącym dalszego pozbawienia jej wolności, Podkreśliła, że obecność jej obrońcy nie będzie wystarczająca, ponieważ niezależnie od jego działania ma prawo bronić się osobiście i chce z tego prawa skorzystać;

V. wyznaczenie jej tłumacza języka dari, bowiem nie posługuje się językiem polskim, w tym o wyznaczenie tłumacza w celu porozumienia się z obrońcą na podstawie art.72§2 kpk.;

VI. zwrócenie się do Urzędu ds. Cudzoziemców o przekazanie informacji jakie informacje i kiedy będą zbierane z jej udziałem, na których opiera się wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie cudzoziemki okazało się zasadne, skutkując koniecznością zmiany zaskarżonego postanowienia o przedłużeniu pobytu cudzoziemki i jej małoletniego dziecka w strzeżonym ośrodku poprzez uchylene tego środka i zastosowanie środków alternatywnych do detencji.

Na wstępie podkreślić jednak należy, że słusznie ustalił Sąd I instancji w treści zaskarżonego postanowienia, iż w realiach analizowanej sprawy spełnione zostały przesłanki z art. 89 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym w przypadku gdy cudzoziemiec przebywający w strzeżonym ośrodku lub areszcie dla cudzoziemców wskutek wykonania postanowienia sądu, wydanego na podstawie ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach, złożył wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, sąd wydaje postanowienie w sprawie przedłużenia okresu pobytu cudzoziemca w strzeżonym ośrodku lub w areszcie dla cudzoziemców, w przypadku gdy zachodzi którakolwiek z okoliczności, o których mowa w art. 87 ust. 1.

Zarazem jednak, zasadnie wskazano w treści środka odwoławczego, że wydając zaskarżone rozstrzygnięcie, Sąd nie poczynił dostatecznych rozważań co do możliwości zastosowania wobec cudzoziemki i pozostającego pod jej opieką małoletniego dziecka środków alternatywnych do detencji. Podkreślić przy tym należy, że w przedmiotowej sprawie obecnie wystarczającym jest zastosowanie wobec cudzoziemców środków, o których mowa w art.88 ust.1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w postaci zobowiązania do zgłaszania się w określonych odstępach czasu do wskazanego organu i zamieszkania w wyznaczonym miejscu.

W myśl art.89 ust.7 ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej Sąd, rozpatrując wniosek o przedłużenie okresu pobytu wnioskodawcy lub osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje, w strzeżonym ośrodku, ocenia, czy istnieje możliwość zastosowania środków, o których mowa w art.88 ust.1. W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie istnieje możliwość zastosowania wobec cudzoziemki i jej dziecka środka alternatywnego do detencji.

Należy mieć na uwadze, że cudzoziemka ma pod opieką 8-letnią córkę. Niewątpliwie przebywanie przez dłuższy okres zarówno cudzoziemki, jak i jej dziecka, w zamkniętym ośrodku może negatywnie wpływać na ich stan psychofizyczny, w szczególności małoletniej córki.

Rzecznik Praw Dziecka w wystąpieniu generalnym z dnia 06 marca 2018r., podkreślił znaczenie art.3 ust.1 Konwencji o prawach dziecka, który stanowi, iż: „We wszystkich działaniach dotyczących dzieci, podejmowanych przez (...) sądy, władze administracyjne lub ciała ustawodawcze, sprawą nadrzędną będzie najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka”. Zasada ta, z mocy art.9 oraz 91 ust.1 i 2 w zw. z art.241 ust.1 Konstytucji RP stanowi część krajowego porządku prawnego i powinna być bezpośrednio stosowana, zaś w przypadku kolizji z przepisami ustaw – posiada pierwszeństwo. W analizowanym wystąpieniu zasygnalizowano konieczność wnikliwego badania, przy poszanowaniu zasady dobra dziecka, możliwości stosowania środków alternatywnych do detencji przy rozstrzyganiu odnośnie do pobytu w strzeżonym ośrodku małoletnich cudzoziemców. O nieskuteczności środków alternatywnych do detencji nie może a priori przesądzać fakt, że cudzoziemka nielegalnie przekroczyła granicę państwową Rzeczypospolitej Polskiej.

Zagadnienie przedłużania detencji małoletnich cudzoziemców było również przedmiotem orzekania Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. W wyroku z dnia 10 kwietnia 2018r. B. i in. p-ko Polsce (skarga nr (...)) Trybunał podkreślił, że umieszczenie dziecka w strzeżonym ośrodku nie stanowi zapewnienia najlepszego interesu dziecka. W pierwszym rzędzie należy rozważyć zastosowanie środków wolnościowych, zaś detencja powinna zawsze być rozwiązaniem, po które sięga się w ostateczności.

Mając powyższe na względzie, podzielać częściowo argumentację podniesioną w treści środka odwoławczego, zaskarżone postanowienie należało zmienić, uznając, że obecnie nie istnieją wystarczające przesłanki do kontynuowania stosowania wobec cudzoziemki oraz małoletniej pozostającej pod jej opieką środka detencyjnego w postaci pobytu w strzeżonym ośrodku, a

jednocześnie nie ma przeszkód, aby zastosować wobec wymienionych środki alternatywne przewidziane w art.88 ust.1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Z tych wszystkich względów, zaskarżone postanowienie należało zmienić w powyżej opisanym kierunku i dlatego orzeczono jak na wstępie (art.437§2kpk.).